

Um aðfinstur Dyrhólahrepps hins forna viðvikjandi styrkveitingunum skal **103**
þess getið, að nefndin hefir ekki fært fullnægjandi rök fyrir því, að þær hafi **5. okt.**
verið óhæfilega riflegar, eða hægt hafi verið að fá vörurnar ódýrari á þessum stað. Hins vegar dróst tilkynningin á fyrstu styrkveitingunni óhæfilega langt framyfir þann tíma, sem tiltekinn er í 66. gr. fátækralaganna, enda var tilkynningin, þegar hún loksins var send, bæði ónákvæm og villandi, og telst rjett, að hreppsnefnd Arnarneshrepps missi fyrir þær sakir endurgjaldskröfu á fyrstu styrkveitingunni, 108 kr. 02 aur. Verður þá eftir af kröfu hreppsnefndar Arnarneshrepps í þessu máli 289 kr. 98 aur., sem hreppsnefnd Dyrhólahrepps hins forna ber að endurgjalda henni að $\frac{2}{3}$ eða með 193 kr. 32 aur.

Samkvæmt þessu úrskurðast hjermeð, að framannefndur Friðrik Guðmundsson skuli teljast sveitlægur í fæðingarhreppi sínum Dyrhólahreppi hinum forna, og að hreppsnefnd þess hrepps skuli endurgreiða hreppsnefnd Arnarneshrepps 193 kr. 32 aur. af framangreindum sveitarstyrk til hans.

Þetta birtist yður, herra sýslumaður, hjermeð til leiðbeiningar og birtingar fyrir hreppsnefnd Dyrhólahrepps hins forna.

Brjef stjórnarráðsins til lögreglustjórnanna um verslunarskýrslur.

104

Undanfarin ár hefir innheimta á verslunarskýrslum oft gengið mjög erfiðlega. Megnið af skýrslunum fyrir árið á undan hefir ekki verið komið í hendur stjórnarráðsins fyr en að áliðnu sumri, og þegar síðustu skýrslurnar hafa komið, hefir oft verið liðið töluvert fram á vetur. Auðvitað hefir þá ekki þótt gerlegt að láta dragast lengur að ljúka við samningu verslunarskýrslanna, enda þótt eitthvað væri þá enn ókomið, og eigi hefir heldur verið tími til að endursenda til lagfæringar skýrslur, sem ábótavant hefir verið, þegar þær hafa komið svo seint. Með því að verslunarskýrslurnar eru mest og almennast notaðar af öllum landshagsskýrslum, er mikið undir því komið, að skýrslur þessar geti birst sem fyrst og sjeu sem áreiðanlegastar í alla staði. En til þess að það geti orðið, verða allir lögreglustjórar að gæta þess vandlega, að fyrirmælunum um innheimtu skýrslanna sje rækilega framfylgt. Í því efni ber þeim einkum að hafa hugfast það sem hjer segir:

7. okt.

1. Að útvega ætíð nægilegar birgðir af eyðublöðum undir verslunarskýrslurnar og skýrslur um verslunarskuldir svo snemma á haustin að allir skýrslugefendur *geti fengið þau í hendur fyrir árslok*, og láta aldrei dragast fram yfir áramót að senda eyðublöðin frá sjer.

2. Að senda eyðublöð til allra þeirra, sem kunnugt er um eða líklegt þykir að flutt hafi vörur inn í landið eða út úr því á árinu, hvort sem þeir hafa haft nokkra verslun eða aðeins flutt vöru til eigin þarfa.

3. Að brýna fyrir skýrslugefendum að útfylla eyðublöðin í tæka tíð, svo að þeir geti skilað þeim til sýslumanns eða bæjarfógeta *fyrir 15. mars*. Framan

104 á hverju verslunarskýrslueyðublaði stendur að vísu, að skýrslunum skuli skila fyrir þann tíma, en þessu hefir því miður verið altöf lítil gaumur gefinn hingað til. Öllum skýrslugefendum ætti þó að vera innan handar að hafa lokið við skýrslurnar fyrir þann tíma, ef eigi hafa verið einhverjar sjerstakar ástæður til fyrirstöðu, og flestum mun veita erfðara að gefa skýrslur eftir því sem lengra líður frá áramótum. Það er því nauðsynlegt, ef skýrslugefendur skila eigi skýrslunum sjálfkrafa fyrir 15. mars, að krefja um þær þá þegar alvarlega, og með því móti ættu allar verslunarskýrslurnar að geta verið komnar til lögreglustjórnanna að minsta kosti í aprilmánuði. Tregðist nokkur þrátt fyrir ítrekaðar áminningar um að gefa skýrslu, má eigi láta slíka vanrækslu viðgangast, heldur verður þá að beita dagsektum, svo sem fyrir er mælt í 8. gr. laga 8. nóv. 1895, um hagfræðisskýrslur.

4. Að heimta einnig yfirlýsingu um verslunarskuldir og inneignir hjá öllum þeim, sem lánsverslun reka að einhverju leyti.

5. Að aðgæta skýrslurnar, þá er þær berast, að því er tollvörur snertir. Að vísu er eigi hægt að búast við mjög nákvæmum samanburði á skýrslunum og tollreikningunum, en þó svo miklum, að stórvillur í þeim varningi verði ekki látnar óleiðrjettar.

6. Að aðgæta skýrslurnar að öðru leyti og senda skýrslugefendum þær aftur til nýrrar meðferðar, ef þeim er mikið ábótavant frá formsins hlið, t. d. ef verð varanna er ekki tilfært eða þá þyngd eða mál vantar, þar sem þess er krafist.

7. Að senda skýrslurnar frá sjer til stjórnarráðsins undir eins og búið er að yfirfara þær og ekki síðar en í maímánuði.

8. Að láta skýrslunum fylgja skrá yfir alla þá, sem skyldir eru að gefa skýrslu. Skal hún bygd á næsta ári á undan, þannig að tilfærðir sjeu allir þeir, er þá gáfu skýrslu, en þess getið í athugasemd, ef einhver þeirra er eigi lengur skyldur til að gefa skýrslu. Svo skal og telja alla þá er bæst hafa við á árinu. Ef einhverjir kynni að vera, er enn ættu eftir að senda skýrslur, ber að skýra frá af hverju drátturinn stafi og hvaða ráðstafanir hafi verið gerðar til þess, að ná inn skýrslunum frá þeim.

105

8. okt.

Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Árnæssýslu um endurgjald á sveitastyrk og sveitfesti þurfalings.

Hreppsnefndin í Þingvallahreppi hefir áfrýjað til stjórnarráðsins úrskurði yðar, herra sýslumaður, dags. 27. febrúar þ. á., þar sem ákveðið er, að Oddur nokkur Jónsson í Hafnarfirði skuli teljast sveitlægur í tjeðum hreppi. Eftir mótöku brjefs yðar, dags. 16. ágúst þ. á., er svofeldur úrskurður lagður á mál þetta.

Oddur þessi Jónsson er fæddur í Skógarkoti í Þingvallasveit í Árnæssýslu árið 1869 og var hvergi búinn að vinna sjer sveit, er hann settist að í Hafnar-